

SĂPĂTURI ARHEOLOGICE PE GHERGALAUL MARE, SATUL VLĂDICEASCA, COMUNA VALEA ARGOVEI, JUD. CĂLĂRAȘI (III)

George TROHANI

În vara anului 1980 semnatarul acestor rînduri a efectuat ultima sa campanie de săpături arheologice pe Ghergălăul Mare, insulă situată la sud-vest de satul Vlădiceasca¹, comuna Valea Argovei, actualmente jud. Călărași², pe cursul mijlociu al Mostiștei (fig. 1).

Cercetările au avut ca obiectiv epuizarea pe cît era posibil a complexelor de locuire din epoca geto-dacă pentru a se face loc unor viitoare cercetări ce vizau studierea locurilor neolitice de tip Boian și Gumelnița. Dată fiind marea intensitate de locuire, precum și unele condiții obiective, nu au putut fi cercetate decît un număr de încă 16 locuințe, unele dintre ele identificate anterior (loc. 10, 21, 22, 42 și 45)³, cîteva gropi⁴ și 7 vetre. În cele ce urmează vom prezenta doar locuințele, vetrele precum și piesele de inventar descoperite în acestea. De asemenea vom prezenta și cîteva materiale pe care le socotim mai importante și care au fost descoperite în strat, în afara vreunui complex de locuire.

Locuința nr. 10, identificată în anul 1973 în S.II⁵, a fost complet dezvelită în 1980. Orientată NE—SV, este de formă trapezoidală (4,20/2,90 × 4,15 m) cu colțurile rotunjite. Podeaua se afla la 0,42—0,54 m sub solul actual. ⁷În colțul de nord, la adîncimea de 0,32 m, se afla vatra nr. 21.

Locuințele nr. 21 și 22, dezvelite parțial în 1973⁶, sînt orientate E—V. Aflate sub întinse porțiuni de chirpic, groase de 0,50 m și care cuprind o suprafață de 10,50 × 8 m, nu l-au putut stabili cu precizie planul în zona lor estică. N-ar fi exclus ca ele să reprezinte de fapt o singură mare locuință, cu podeaua situată la 0,35—0,60 m sub solul actual, al cărei pereți prăbușiți sînt reprezentați de bucățile de chirpic menționate.

Locuința nr. 42 identificată în 1975⁷ în S. VIII, a fost dezvelită în întregime în anul 1980 prin săparea și a celorlalte porțiuni. S-a putut astfel constata că este orientată V—E și că are

o formă pentagonală (lungime 5,80 m, lăţime 4,10 m), partea de est fiind prevăzută cu două laturi. Ultimele săpături au stabilit că tot centrul ei reprezintă o mare adâncitură de formă ovală, al cărui fund se află la 1,40 m, în care se putea coborî cu ajutorul a trei trepte situate la 0,65, 0,90—0,93 şi 1,15 m adâncime. Podeaua, doar în partea de vest, se află la 0,50 m adâncime. În dreptul diametrului maxim al gropii centrale se află câte o vatră — la vest vatra nr. 15, situată la 0,30 m sub solul actual, iar în est vatra nr. 22, aflată la 0,37—0,52 m adâncime. O porţiune din latura nord-vestică este suprapusă de locuinţa nr. 43.

Locuinţa nr. 45 situată în S.VIII, orientată N—S, este de formă cvasipătrată ($4 \times 3,80$ m). Podeaua se află la 0,36 m sub solul actual. Colţul de nord-est suprapune o groapă. Distrusă în mare parte de vizuini de vulpi a fost identificată mai mult stratigrafic, iar materialul descoperit în ea este neconcludent.

Locuinţa nr. 46 situată în S.VIII (C.19 după noua marcare), orientată N—S, are o formă dreptunghiulară ($3,80 \times 2,90$ m). Podeaua se află la 0,60 m sub solul actual. Pe latura de sud se află o groapă în trepte cu fundul la 0,90 m sub solul actual. Sub jumătatea de est a locuinţei se află o porţiune din *locuinţa nr. 47* care era orientată E—V şi avea o formă cvasipătrată ($3,60 \times$ cca 3 m). Podeaua ei se afla la 0,86 m sub solul actual. Cea mai mare parte şi colţul de nord-est al loc. 46 au fost distruse de o groapă feudală.

Locuinţa nr. 48 situată în S.VIII (C.19 şi 20) este orientată N—S şi are o formă dreptunghiulară ($5,50 \times 3,50$ m). Podeaua se află la 0,60 m sub solul actual.

Locuinţa nr. 49 situată în S.VIII (C.20), orientată E—V, are o formă dreptunghiulară ($3,70 \times 2,80$ m). Podeaua ei se află la 0,50 m sub solul actual.

Locuinţa nr. 50 situată în S.II şi S.III (C.18 şi C.11), este orientată NE—SV şi are o formă trapezoidală ($6,40 - 4 \times 5$ m). Podeaua se află la 0,44 m sub solul actual. Latura de sud-est suprapune o mică groapă rotundă, în trepte, cu fundul la 0,92 m, iar colţul de nord suprapune *locuinţa-bordei nr. 51* ce este orientată N—S şi are o formă dreptunghiulară ($3,20 \times 2,05$ m). Spre fundul bordeiului, dreptunghiular şi el ca formă ($2,20 \times 0,90$ m) situat la 1,40 m sub solul actual, se coboară cu ajutorul a trei trepte. Pe latura de sud la 1 m sub solul actual, se află vatra nr. 16.

Locuinţa nr. 52 situată în S.II (C.12), orientată NV—SE, este de formă trapezoidală ($3,40 \times 3,10/2,40$ m). Podeaua se află la 0,37 m sub solul actual, iar în colţul de nord se află o adâncitură de 0,13 m, de formă ovală. Pe mijlocul laturii de nord-vest se află la 0,22 m sub solul actual vatra nr. 17. Latura de nord-vest a locuinţei suprapune latura de sud-vest a locuinţei nr. 6.

Locuinţa nr. 53 situată în C.5, orientată N—S, este de formă dreptunghiulară (5×3 m) cu colţurile rotunjite. Podeaua se află la 0,60 m sub solul actual. Pe mijlocul laturii de nord se află o mică adâncitură de formă rotundă (diametrul de 0,55 m).

În apropierea colţului de sud-est, la 0,40 m sub solul actual, se află vatra nr. 18 decorată cu un chenar. Jumătatea de vest a vetrei este tăiată de o groapă ce perforază şi podeaua locuinţei.

Locuinţa nr. 54 situată în C.6, orientată N—S, este de formă dreptunghiulară. Neputându-se observa laturile de nord şi vest nu s-au putut stabili dimensiunile. Podeaua se află la 0,58 m sub solul actual. În colţul de sud-est se află, la adâncimea de 0,33 m, vatra 19

Locuinţa nr. 55 situată în C.4 şi C.5, la nord de loc. 53, este bănuită a fi existat pe baza numărului relativ mare de fragmente ceramice provenind de la vase sparte *in situ*, precum şi din prezenţa vetrei nr. 20, toate situate la 0,34—0,40 m sub solul actual.

Locuinţa nr. 56 situată în C.12, orientată N—S, este de formă dreptunghiulară. Laturile de est şi sud nefiind identificate nu s-au putut stabili dimensiunile. Podeaua se află la 0,21 m sub solul actual. În apropierea colţului de sud-vest se află o adâncitură rotundă, cu fundul la 0,90 m, în care se ajunge coborîndu-se două trepte.

În ceea ce privește vetrele ele se prezintă astfel:

Vatra nr. 16 situată în locuința-bordel nr. 51, are o formă trapezoidală ($0,35 \times 0,30$ m). Este în mare parte deteriorată. Crusta, groasă de 3 cm, se află depusă pe un strat de arsură gros de cca 10 cm.

Vatra nr. 17 situată în locuința nr. 62, este de formă romboidală cu două colțuri alăturate rotunjite, iar celelalte două în unghi ($0,75 \times 0,55$ m) și este orientată NE—SV. Partea ei superioară se află la 12 cm deasupra podelei locuinței. Crusta, groasă de 2—3 cm, are marginile pe un strat de pământ cenușiu-deschis gros de 6—10 cm. Centrul vetrel se află pe un strat de arsură ce pătrunde 10—35 cm sub nivelul podelei (fig. 2/8). În interiorul ei, sub crustă, se afla un fragment ceramic de mari dimensiuni provenind dintr-un vas Gumelnița.

Vatra nr. 18 situată în locuința nr. 53, este de formă pătrată ($0,97$ m) și orientată NE—SV. Partea ei superioară se află la 20—35 cm deasupra podelei. Crusta, groasă de 3 cm, stă pe un pat de pământ ars ce suprapune la rîndul său unul de culoare gălbule. Laturile de nord și sud erau decorate cu două linii paralele, înclinate. În plus, pe latura de nord se mai află, spre exterior, o bandă șnurată, împărțită (fig. 2/9). Laturile de est și vest fiind deteriorate nu s-a putut stabili dacă erau și ele decorate. Groapa ce tale latura de vest a fost cercetată de Done Șerbănescu și reprezintă o groapă de cult. Conține piese osteologice și vase geto-dace. Menționăm însă descoperirea, ca o curiozitate, chiar pe crusta vetrei, la 0,25 m sub solul actual, și la 7 cm de marginea gropii, a unui amnar din fier (fig. 2/6) datînd însă din sec. IX—XI e.n. Alte materiale feudale timpurii (Dridu) nu s-au găsit în imediata apropiere.

Vatra nr. 19 situată în locuința nr. 54, are o formă ovală ($0,90 \times 0,75$ m). Crusta, groasă de 3 cm, se află pe un pat de pământ ars, gros de 4 cm, ce suprapune la rîndul său un strat de fragmente ceramice provenind din amfore și fructiere.

Vatra nr. 20 situată în locuința nr. 55, este foarte deteriorată și i se păstrează doar o porțiune de $0,90 \times 0,80$ m. Crusta, groasă de 3 cm, se află pe un pat de fragmente ceramice.

Vatra nr. 21 situată în locuința nr. 10, este orientată E—V și are o formă pentagonală ($0,85 \times 0,90$ cm), cu colțurile rotunjite și cu marginile teșite oblic în jos. Partea superioară se află la 8 cm deasupra podelei, iar cea inferioară la 4 cm. Crusta, groasă de 3 cm, se află pe un pat de pământ ars.

Vatra nr. 22 este situată în locuința nr. 42, în dreptul colțului de est. De formă triunghiulară ($0,75 \times 0,55$ cm) are colțul de est la 53 cm deasupra podelei, iar latura de vest la 38 cm. Această poziție înclinată, care o face inutilizabilă, se explică prin tasarea pămîntului în dreptul treptel răsăritene. Crusta, groasă de 3 cm, se află pe un strat subțire (8—10 cm) de arsură.

Inventarul locuințelor prezentate în raportul de față se compune din vase și fragmente ceramice, obiecte din piatră, metal și lut ars. Din piatră sînt cîteva lame de silex (loc. 22, 42, 48 și 51), neolitice, refolosite însă de către geto-daci, fapt menționat și anterior. S-au mai descoperit o piatră de gresie (loc. 46), o fusaiolă (strat) dintr-o rocă relativ dură și de culoare albă (fig. 3/7), o piatră frecător (loc. 42) (fig. 3/11) și fragmente de rîșnițe (loc. 10, 42, 49, 50) — una dintre ele (loc. 10) provenind dintr'un catillus avînd și orificiul central.

Din metal, respectiv din fier, menționăm două cosoare (loc. 10 și strat) (fig. 2/2—3), două bucăți informe de fier (loc. 54), un vîrf plat de săgeată (loc. 53) cu peduncul lung (fig. 2/1), o „ghiară” (strat) (fig. 2/4) precum și o botniță a căpeșelei (sau de căpăstru) (strat) (fig. 2/7) asemănătoare cu cea descoperită la Zimnicea⁸ (calul 13 din sec. III—II î.e.n.) — o lamă puțin ascuțită la exterior, o bandă torsionată la interior, ambele părți făcînd corp comun la extremități, care sînt conice și puțin arcuite.

Menționăm și o fibulă din bronz (loc. 46) cu piciorul întors pe arc și mult lățit, formînd o placă elipsoidală (fig. 2/5). Ea se aseamănă în parte cu fibulele din nord-vestul Bulgariei și din Oltenia (Cetatea, Orlea și Cepari-Toplița⁸⁾) dar care au placa sub piciorul întors pe arc. Aceste fibule datează de la sfîrșitul sec. II — sec. I î.e.n.

Din *lut ars* sînt mai multe fusaiole bitronconice și semisferice (loc. 42, 48, 54) (fig. 3/6, 8, 4—5), un lustruitor (loc. 54) (fig. 4/1), greutatea (cîte două bucăți în loc. 10 — fig. 3/9—10 — și loc. 50), precum și două vase miniatură (strat și loc. 21) (fig. 3/1, 2).

Elementul principal de inventar îl constituie însă ceramica, ea fiind reprezentată prin aproape toate formele și categoriile se ce întîlnesc în așezările geto-dace din sec. III—I î.e.n. Lucrată cu mîna sau la roată, este arsă oxidant ori reducător. O categorie aparte o formează ceramica de import.

Pentru mai buna înțelegere a răspîndirii tipurilor ceramice s-au întocmit tabelele I—III în care pe orizontală sînt trecute locuințele, în ordine cronologică, iar pe verticală tipurile de vase conform următoarelor:

I. CERAMICA LUCRATĂ CU MÎNA

1. Vasul-borcan cu buza dreaptă, oblică sau puțin rotunjită, verticală ori puțin oblică în exterior. Corpul are pereții puțin arcuiți, iar fundul este drept. Pe corp se află patru butoni-apucătoare situați în jumătatea superioară. Pasta este în general poroasă, iar arderea este atît reducătoare (predominantă) cît și oxidantă, fiind însă adeseori neuniformă (fig. 4/2 = loc. 48). Reprezintă un tip ceramic moștenit din epocile anterioare.

2. Vasul-borcan identic cu cel anterior, butonii întrerupînd însă un brîu alveolar dispus orizontal sau în ghirlandă, mai rar vertical. Reprezintă de asemenea un tip preluat din epocile anterioare.

3. Vasul-borcan, identic cu cele anterioare, butonii întrerupînd însă o bandă de impresiuni (fig. 6/3 = loc. 54). Dacă forma vasului este o preluare din epocile anterioare, decorul constituie o creație a celei de a doua jumătăți a sec. II î.e.n.

4. Vasul-borcan, identic cu cele anterioare, decorul constînd însă din linii inclzate dispuse oblic sau în val. Predomină arderea reducătoare, neuniformă (fig. 4/4 = loc. 49). Decorul reprezintă o creație a geto-dacilor de la sfîrșitul sec. III î.e.n. el întîlnindu-se foarte frecvent pînă la mijlocul sec. I î.e.n.

5. Vasul-borcan identic cu cele anterioare, decorul constînd însă din linii curbe sau oblice trase cu pieptănul. Predomină arderea reducătoare, neuniformă. Decorul reprezintă de asemenea o creație geto-dacică de la sfîrșitul sec. III î.e.n. pînă la mijlocul sec. I î.e.n., el întîlnindu-se pe numeroase vase.

6. Vasul-borcan identic cu cele anterioare, suprafața exterioară fiind decorată cu dungi de barbotină. Această decorație predomină în a doua jumătate a sec. II î.e.n.

7. Vasul-borcan identic cu cele anterioare, fiind însă un tip combinat, în privința decorului, între cele anterioare — în speță între tipul 2 și 5.

8. Vasul de provizii semănînd în privința formei cu tipul 2, însă fiind de dimensiuni mult mai mari. Reprezintă un tip ceramic larg răspîndit în așezările getodace din sec. III—I î.e.n.

9. Vasul bitronconic prevăzut uneori cu apucători semicirculare, plate, așezate orizontal sau oblic. Predomină arderea reducătoare. Se remarcă un vas din loc. 46 (fig. 6/1) decorat pe partea superioară cu o bandă în relief ce pare a reprezenta — mult schematizate — două coarne de berbec. Acest decor în relief se întîlnește în special pe vase halls-tattlene și latene timpurii, la Vlădiceasca întîlnindu-se, în campaniile anterioare, la sfîr-

șitul sec. III și în prima jumătate a sec. II î.e.n.¹⁰ În general însă, vasul bitronconic reprezintă un tip ceramic relativ larg răspândit la geto-daci.

10. Vasul tip „urnă”, cu pereții puțin arcuiți și prevăzut cu apucători plate semicirculare sau dreptunghiulare. Predomină arderea reducătoare (fig. 5/1 = loc. 42). Reprezintă un tip ceramic moștenit din epocile anterioare.

11. Cana cu corpul în general mult arcuit, uneori de formă bitronconică și cu buza răsfrântă oblic spre exterior. Toarta este puțin supraînălțată. Predomină arderea reducătoare (fig. 5/2, 4 = loc. 21, 51). Reprezintă un tip ceramic răspândit în lumea geto-dacă.

12. Fructiera (fig. 8/5 = loc. 53). Predomină arderea intens reducătoare. Reprezintă unul dintre vasele cele mai răspândite în așezările geto-dace, deși rolul lui nu a fost încă clar explicat. După părerea noastră reprezintă un vas de cult ce se întâlnește încă din neolitic.

13. Castronul reprezentat prin două forme: a) mare, cu buza mult răsfrântă în exterior și cu corpul tronconic. Uneori este prevăzut cu o toartă (loc. 48) (fig. 4/3) sau cu apucători verticale, semicirculare; b) mic, cu corpul tronconic (fig. 4/6 = loc. 49) sau cilindric (loc. 42 = fig. 7/4, 11).

14. Căzuia sau ceașca dacică (fig. 7/9 = loc. 51).

15. Strecurătoarea cu buza verticală, iar corpul emisferic spre cilindric. Puține exemplare, arse oxidant (fig. 7/10 = loc. 46).

16. Cupa cu corpul emisferic. S-a descoperit un singur fragment ars reducător (loc. 42). Reprezentând un tip ceramic răspândit la sfârșitul sec. II î.e.n. și în special în sec. I î.e.n., fragmentul respectiv ar putea proveni dintr-o locuire ulterioară.

17. Vasul-colonetă (denumit de alți cercetători opaiț sau sfeșnic). S-au descoperit —3 fragmente din partea superioară, arse reducător. Reprezintă un tip ceramic ce se va răspândi în sec. I î.e.n. și în special în a doua sa jumătate. Apare însă cândva în a doua jumătate a sec. II î.e.n. Este un vas utilizat în cult.

18. Capacul — s-a descoperit un singur fragment ars reducător.

19. Chiupul ars doar oxidant. Atît buza cît și umărul sînt adesea decorate prin incizie cu linii orizontale, în val sau în cruce (fig. 5/2 = loc. 10; fig. 8/6 = loc. 47). Este un tip ceramic lucrat din colaci de lut ce se suprapun și apoi se ard. Datorită dungilor oarecum paralele de pe suprafața interioară sînt socotiți uneori ca fiind lucrați la roată. Apar la începutul sec. II î.e.n., dar se răspîndesc cu precădere la sfârșitul lui și la începutul sec. I î.e.n.

II. CERAMICA LUCRATĂ LA ROATĂ

1. Cana cu corpul bitronconic, cu buza răsfrîntă oblic în exterior, cu o toartă ce pornește din sau de sub buză și merge pînă pe diametrul maxim, iar fundul este inelar. Corpul este adesea decorat cu linii orizontale inclzate (fig. 7/2, 6 = loc. 51). Arsă în general reducător (fig. 6/2 = loc. 21; fig. 6/4 = strat; fig. 7/7 = loc. 48) constituie tipul de vas lucrat la roată cel mai răspîndit.

2. Fructiera cu piciorul mai mult sau mai puțin înalt și cilindric, arsă doar reducător, constituie de asemenea un tip de vas foarte răspîndit (fig. 7/1 = loc. 51); fig. 7/8 = loc. 21).

3. Castronul cu buza în general răsfrîntă orizontal în exterior și cu fundul inelar (fig. 7/5 = loc. 56).

4. Strecutătoarea, arsă doar reducător.

5. Cupa cu corpul emisferic. S-a descoperit doar un singur fragment ars reducător.

6. Capacul emisferic, cu marginea mult evazată (fig. 7/3 = loc. 52).

7. Ulciorul, doar un singur fragment dintr-un gît cilindric, ars reducător (loc. 10). Reprezintă un tip ceramic ce apare în a doua jumătate a sec. II î.e.n.

8. Vasul de provizii, de mari dimensiuni, cu buza răsfrintă și mult evazată în exterior, corpul cu pereții arcuți și fundul inelar sau prevăzut cu o concavitate. Pe partea superioară a corpului sînt redată, prin ștampilare, rozete. Arderea acestor vase este atît reducătoare cît și oxidantă.

III. AMFORE ȘI VASE ELENISTICE

În privința amforelor, datorită caracterului lor fragmentar în care au fost decope-rite, este dificil a ne pronunța asupra locului de origine. De aceea le-am încadrat doar după culoarea pastel în (1) albicioasă, (2) cenușie deschis — puțin numeroasă — și (3) cărămizie (fig. 8/2 = loc. 47; fig. 8/3 = loc. 48) — în majoritate. Se remarcă însă două fragmente de torți ștampilate (loc. 42 și 55) provenind de la amfore tasiene (4) datînd de la sfîrșitul sec. III — mijlocul sec. II î.e.n. Cea din locuința 42, publicată anterior¹¹, avea inscripția ΘΑCION ΠΥΘION, iar ca simbol o pasăre. Cea din locuința 55 (fig. 8/1) conține inscripția ΘΑΣΙΩΝ (ΠΥΘΙΩΝ), iar simbolul este un tîrs. O a treia toartă, descoperită în locuința 48, are o ștampilă anepigrafă (5) reprezentînd un dreptunghi cu diagonalele sale (fig. 8/4). Se mai remarcă cîteva fragmente de amfore locale (6) dintr-o pastă de culoare cărămizie.

Cîteva fragmente ceramice, dintr-o pastă foarte fină, acoperite cu un slip cenușiu. Ele provin din vase elenistice (7) de mici dimensiuni ce au fundul inelar (fig. 4/5 = loc. 49).

Din analiza obiectelor de Inventar, precum și a elementelor de stratigrafie, coroborate și cu datele obținute în timpul campaniilor anterioare de săpături, s-a putut stabili cronologia locuințelor descoperite. Astfel locuințele 42 și 55 ce conțin torți ștampile de amfore tasiene datează de la sfîrșitul sec. III — mijlocul sec. II î.e.n. Locuința 42 pare a sfîrși însă ceva mai devreme deoarece este suprapusă de locuința 43 ce datează din perioada de sfîrșit a primei jumătăți a secolului II î.e.n. Oarecum contemporană cu acestea, dar datînd doar din prima jumătate a sec. II î.e.n. este locuința 47, suprapusă de locuința 46 din a doua jumătate a sec. II î.e.n.

De la sfîrșitul primei jumătăți a sec. II î.e.n. și din a doua jumătate a aceluiași secol datează locuințele 45, 46, 48 și 49. La stabilirea acestor limite ne-am ghidat după vasul bitronconic cu decor în relief și apucători plate din locuința 46, după toarta de amforă cu ștampilă anepigrafă din locuința 48, precum și după fibula cu placă din locuința 46. Locuințele 48 și 49 prin dispunerea lor în teren, precum și prin arhitectura lor sînt construite concomitent cu locuința 46. Iar locuința 45 o atribuiem acestei perioade pe baza contextului stratigrafic în care se află.

În schimb locuințele 10, 21, 22, 51, 53, 54 și 56 prin toate elementele lor de Inventar datează din a doua jumătate a sec. II î.e.n. — în special vasul-borcan cu brîu de Impresioni. Vasele colonete din locuințele 21, 56 și eventual 53 ar pleda pentru o încadrare a acestor locuințe mai spre sfîrșitul secolului II î.e.n.

De la sfîrșitul sec. II î.e.n. și din prima jumătate a sec. I î.e.n. datează locuințele 50 și 52. Prima dintre ele suprapune locuința 51, iar a doua pe cea numerotată cu 6, ambele locuințe suprapuse datînd din a doua jumătate a sec. II î.e.n.

Din toate cele prezentate mai sus, care de fapt completează rezultatele obținute anterior, relese cu mai multă claritate rolul relativ important pe care l-a avut așezarea de pe Ghergălăul Mare din satul Vlădiceasca în cadrul așezărilor geto-dace de pe cursul mijlociu al Mostiștei. Și cu atît mai necesară apare publicarea într-un viitor nu prea îndepărtat și a celorlalte complexe de locuire — gropi și eventual încă cîteva locuințe — descoperite în anii din urmă.

(Planșele la pag. XLIII)

I CERAMICA LUCRATĂ CU MÎNA

Dateare	sf. III – mijl. II		prima jum. II	± mijl. II – a 2-a jum. II				a doua jum. II						sf. II – 1 jum. I		
tip ceramic/loc.	42	55	47	45	46	48	49	10	21	22	51	53	54	56	50	52
1. Bc. 1	B	B				AB				B	AB	?	B	AB		A
2. Bc. 2	AB		A		B	AB	A	AB	AB	B	AB	B			B	
3. Bc. 3						B	B	B	AB				B			
4. Bc. 4		B			A		B	B	B					B	B	
5. Bc. 5	B	B	A					B								
6. Bc. 6						A	A	B			A					
7. Bc. var.	B															
8. Vas prov.	A	BC	A		A	AB	AB	AB	A			?		A	AC	
9. Vas b. con			A		A	B	B	AD			B		B			
10. Urnă	B	B			B	B	B	C								
11. Cana	B		B		A	B	AB		AB	B	AB			B	AB	
12. Fruct.	BC	AB	AB		AB	AB	B	B	AB		AB	AB	B	B	BC	B
13. Cast. a) b)		AB			A	BC	AB	AB	AB	A	B				AB	B
	B						B									
14. Căț.	AB	B					AB	A	AB		B	B			AB	
15. Strec.					A			A								
16. Cupa	B															
17. Col.									B			?		B		
18. Capac								B								
19. Chiup	A	A				A	A	A			A					A

(A=cărămizlu; B=cenușiu; C=negru; D=gălbui)

II CERAMICA LUCRATĂ LA ROATĂ

Datare	sf. III – mijl. II		prima jum. II	± mijl. II – a 2-a jum. II				a doua jum. II							sf. II – 1 jum. I	
	42	55		45	46	48	49	10	21	22	51	53	54	56	50	52
tip ceramic/loc.																
1. Cana b. con	B	B			B	AB	AB	AB	B	B	B	B		AB	B	B
2. Fruct.	B	B	B		B	B	B		B	B	B		B		B	B
3. Castron	B					B	B	A	B		AB			B		
4. Strec.		B				B	B	B			B					B
5. Cupa									B							
6. Capac								B		B						A
7. Ulcior								B								
8. Vas prov.			A					A	B		A				B	

III AMFORE ȘI VASE ELENISTICE

1. Amf alb.			x		x	x	x									
2. Amf. cen.											x					x
3. Amf. căr.	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	
4. Tasos	x	x														
5. anepigr.						x										
6. locală		x					x	x								
7. Vas elen.	x							x			x					

1. Pentru campaniile anterioare a se vedea G. Trohani, *Cercetări Arheologice*, „MIRSR”, I, 1975, p. 151—173 și II, 1976, p. 87—129
2. În 1980 localitatea se afla în județul Ilfov, iar fondurile cu care s-a efectuat cercetarea au fost puse la dispoziție de fostul Muzeu Județean Ilfov, secția Oltenița
3. Locuința nr. 45 a fost cercetată în parte de către Cristina Alexandrescu (Opaiț) și Done Șerbănescu în vara anului 1978
4. Un număr de circa 100 gropi, având diferite mărimi, au fost cercetate ulterior de către Done Șerbănescu de la Muzeul din Oltenița, care le va publica după prelucrarea materialelor. O parte din respectivele gropi au apărut încă din

- timpul săpăturilor noastre, altele au apărut ulterior, iar din rîndul acestora din urmă unele ne-au scăpat vederii datorită solului foarte cenușos și prăfos, ale putînd fi sesizate doar după săparea a încă unui rînd sau două de cazma
5. G. Trohani, *op. cit.*, I, 1975, p. 154
 6. Locuințele 21 și 22 au fost identificate în 1973, cf. G. Trohani, *op. cit.*, p. 157—158.
 7. *Ibidem*, II, 1976, p. 91
 8. Al. Alexandrescu, „Dacia, NS” 27, 1983, p. 77 fig. 7/1 și 8/1
 9. E. Popescu și Al. Vulpe, „Dacia, NS”, 26, 1982, p. 90 și 113, fig. 8/2
 10. G. Trohani, *op. cit.*, II, 1976, p. 103, fig. 11/10
 11. *Ibidem*, p. 105, fig. 12/3

FOUILLES ARCHEOLOGIQUES SUR L'ÎLOT GHERGĂLĂUL MARE, DU VILLAGE VLADICEASCA, COM. VALEA ARGOVEI, DEP. DE CALĂRAȘI

—RÉSUMÉ—

Les fouilles archéologiques effectuées en 1980 à Ghergălăul Mare, îlot situé sur le cours moyen de la Mostiștea, tout près du village Vlădiceasca, ont eu comme résultat la découverte de 16 habitations, de quelques fosses et de 7 âtres. Ainsi, jusqu'à présent on a pu étudier 56 habitations et 22 âtres géto-daces qui contenaient un riche matériel. Les objets en os, pierre, métal et terre cuite datent de l'époque comprise entre la fin du IIIe — le milieu de Ier siècles av.n.è.

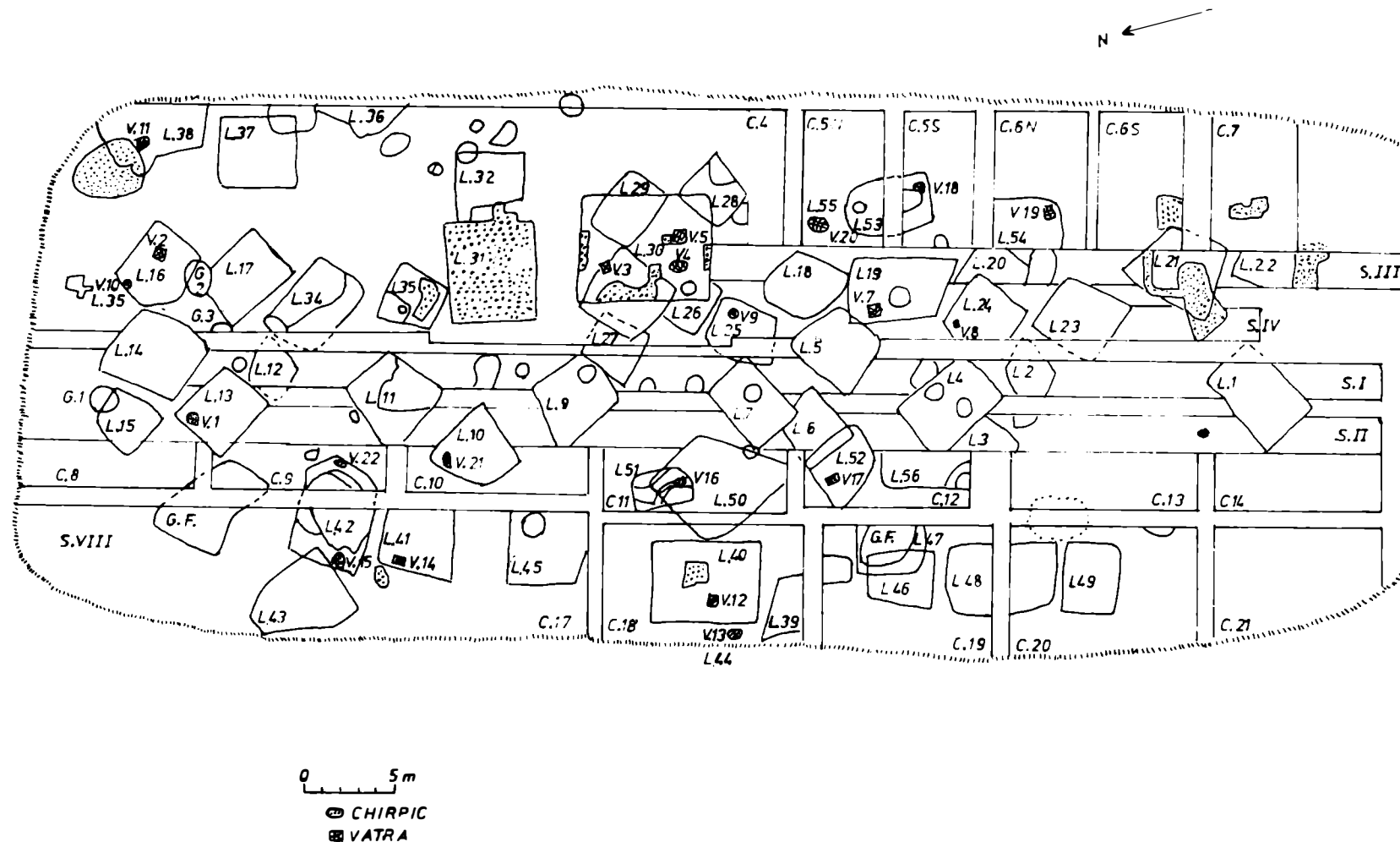

FIG. 1 PLANUL GENERAL AL SĂPĂTURILOR EFECTUATE PE GHERGĂLĂUL MARE DIN SATUL VLĂDICEASCA, COM. VALEA ARGOVEI, JUD. CĂLĂRAȘI
 FIG. 1. LE PLAN GÉNÉRAL DES FOUILLES ÉFFECTUÉES À GHERGĂLĂUL MARE – VLĂDICEASCA.

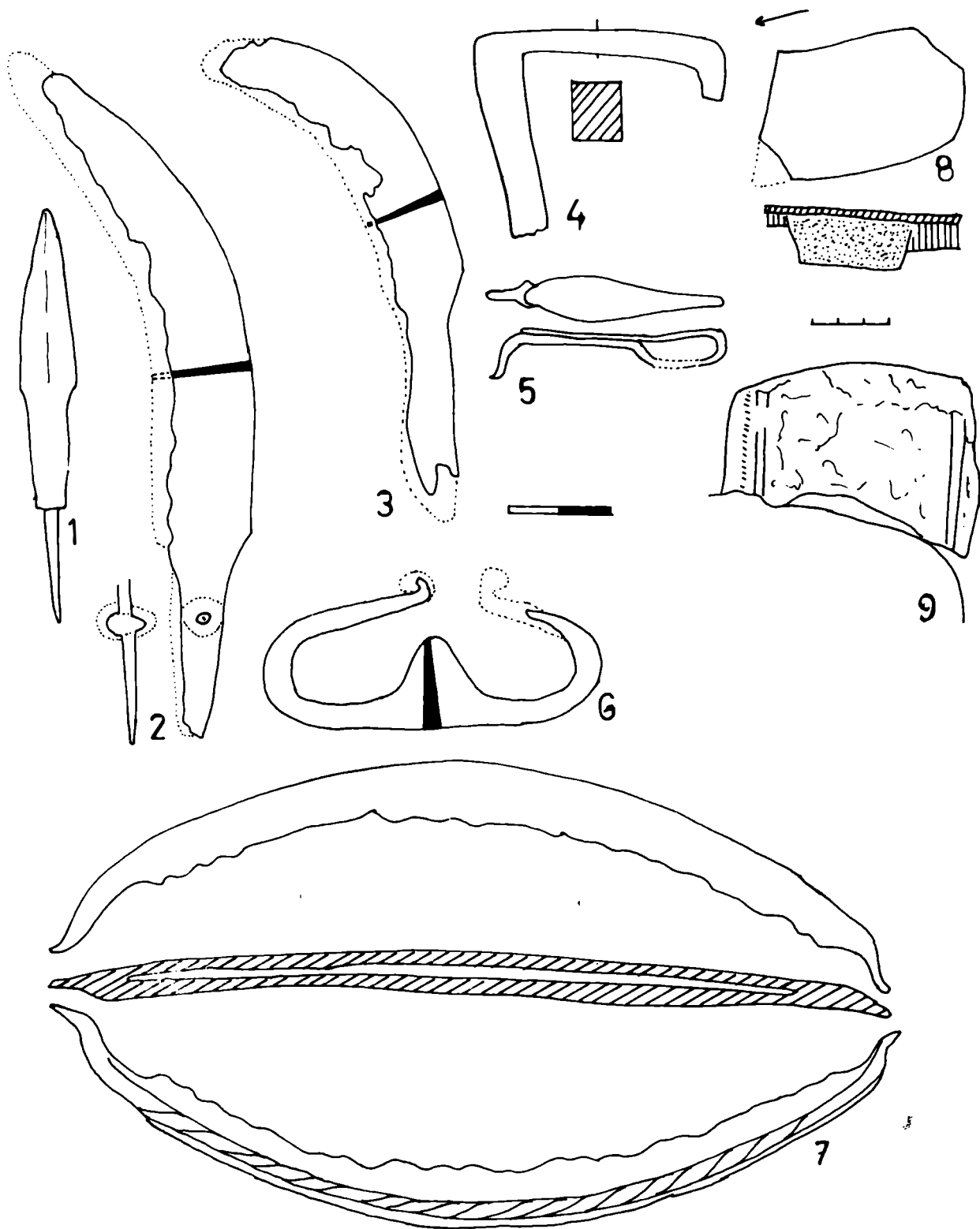

FIG. 2 PIESE METALICE (1-7) ȘI VETRE (8-9) DESCOPERITE LA VLĂDICEASCA
 FIG. 2. OBJETS MÉTALIQUES 1-7) ET ÂTRES 8-9) DÉCOUVERTS À VLĂDICEASCA.

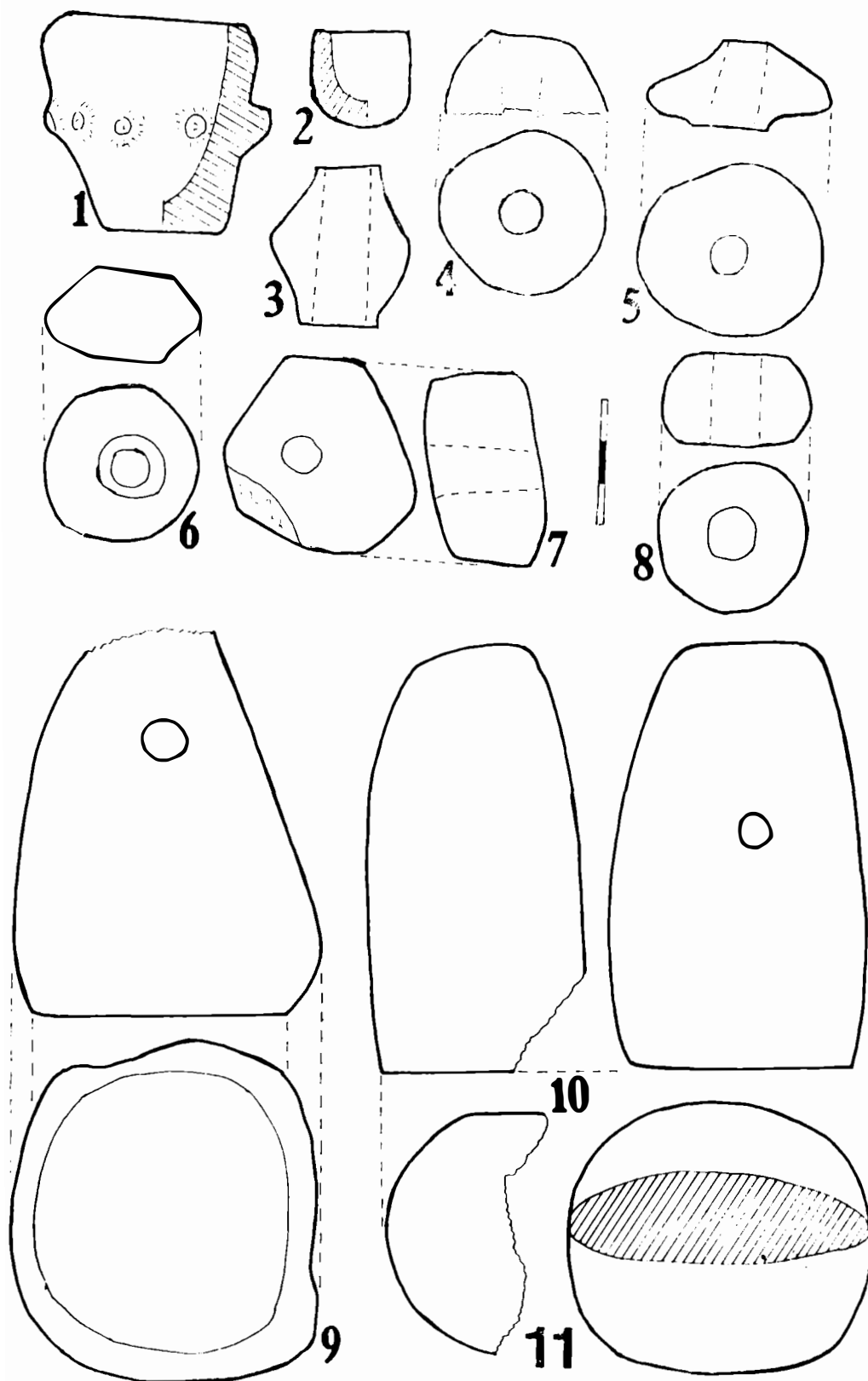

FIG. 3 VASE MINIATURĂ (1-2), FUSAIOL (3-8), GREUTĂȚI DIN LUT ARS (9-10) ȘI FRECĂTOR DIN PIATRĂ (11) DESCOPERITE LA VLĂDICEASCA
 3. VASES EN MINIATURES 1-2), FUSAIOL (3-8) POIDS EN TERRE CUIE (9-10) ET FROTTOIR EN PIERRE

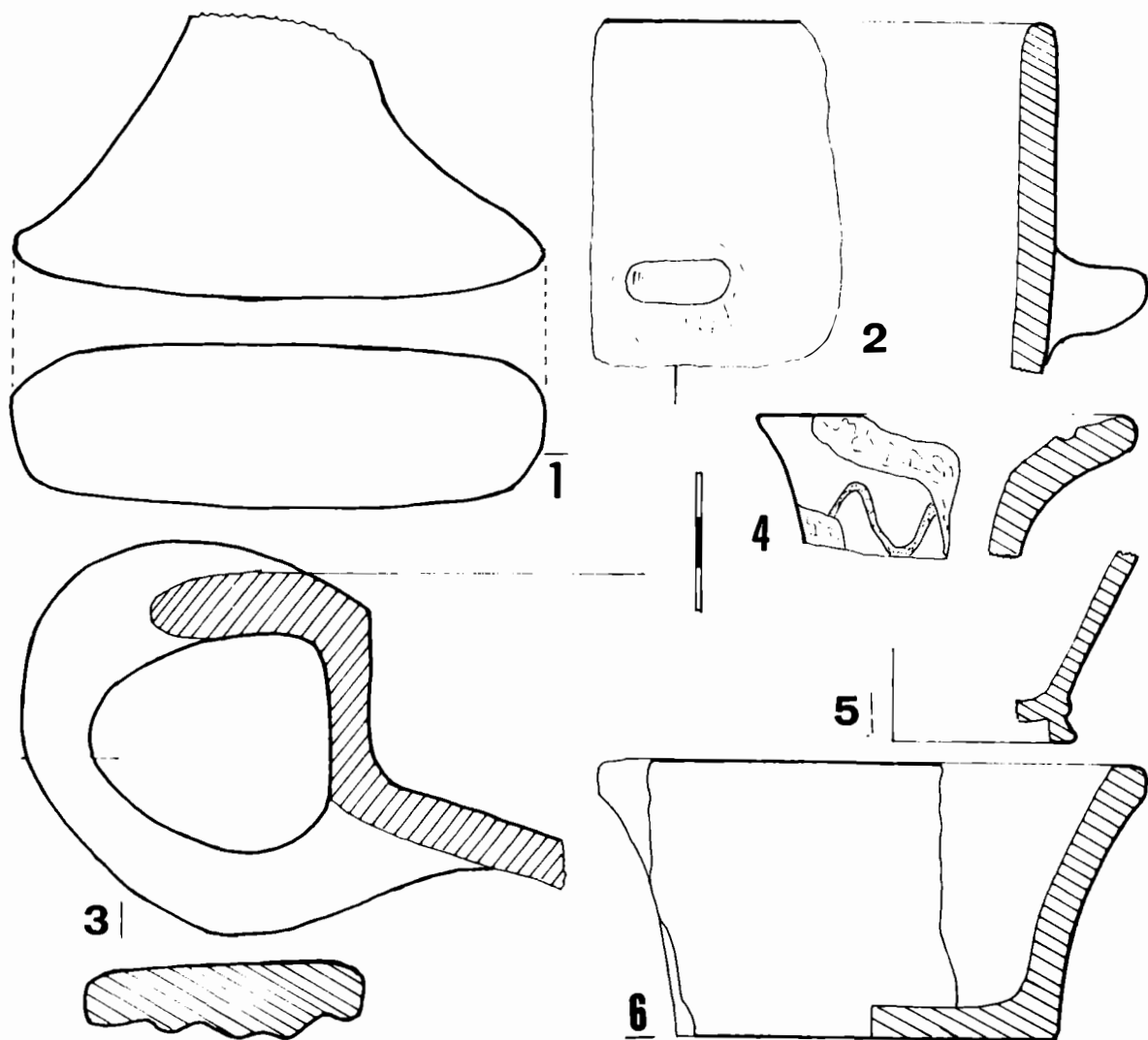

FIG. 4 LUSTRUITOR (1) ȘI VASE CERAMICE (2–6) DESCOPERITE LA VLĂDICEASCA
 FIG. 4. LUSTROIR ET VASES CÉRAMIQUES DÉCOUVERTS À VLĂDICEASCA.

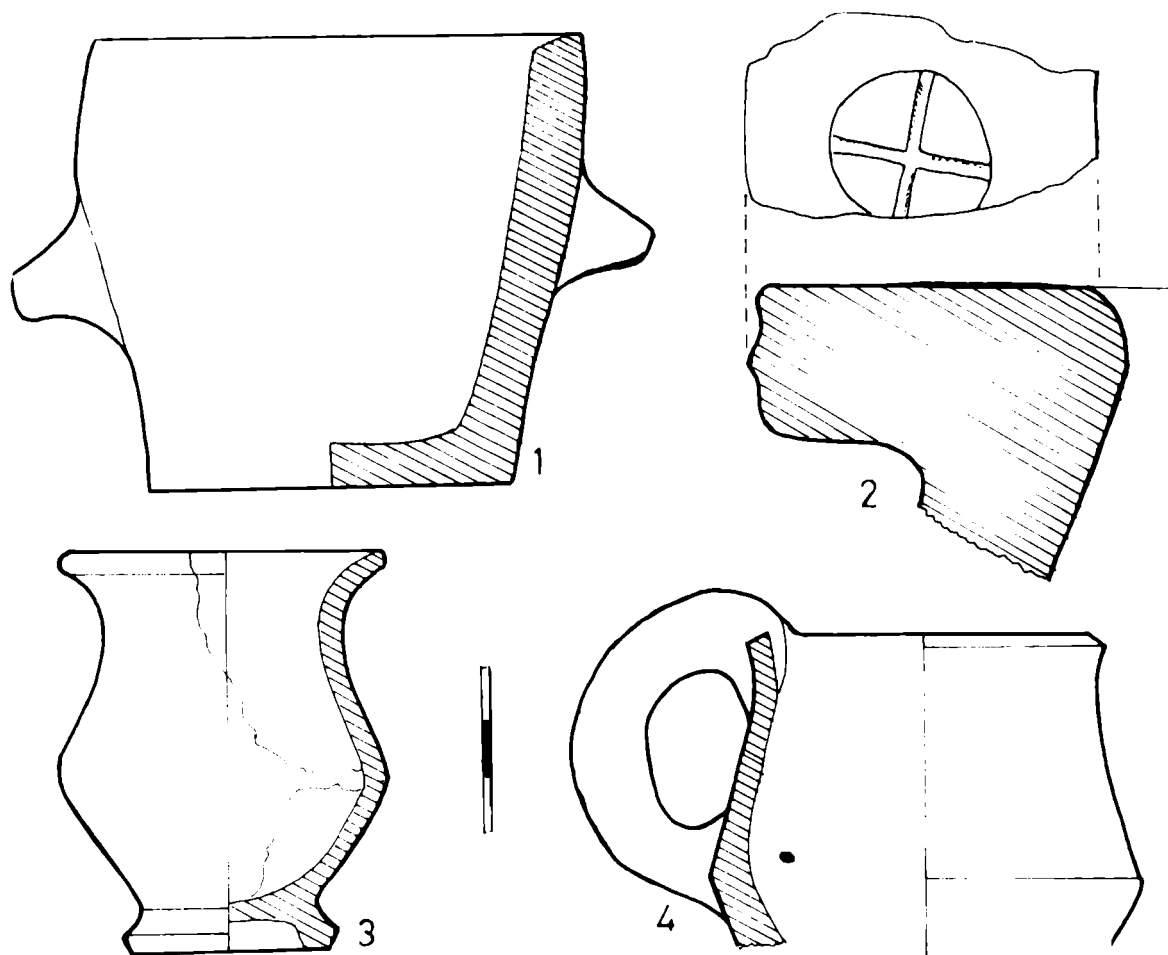

FIG. 5 VASE CERAMICE LUCRATE CU MÎNA DESCOPERITE LA VLĂDICEASCA
 FIG. 5. VASES CÉRAMIQUES TRAVAILLÉS À LA MAIN DÉCOUVERTS À VLĂDICEASCA.

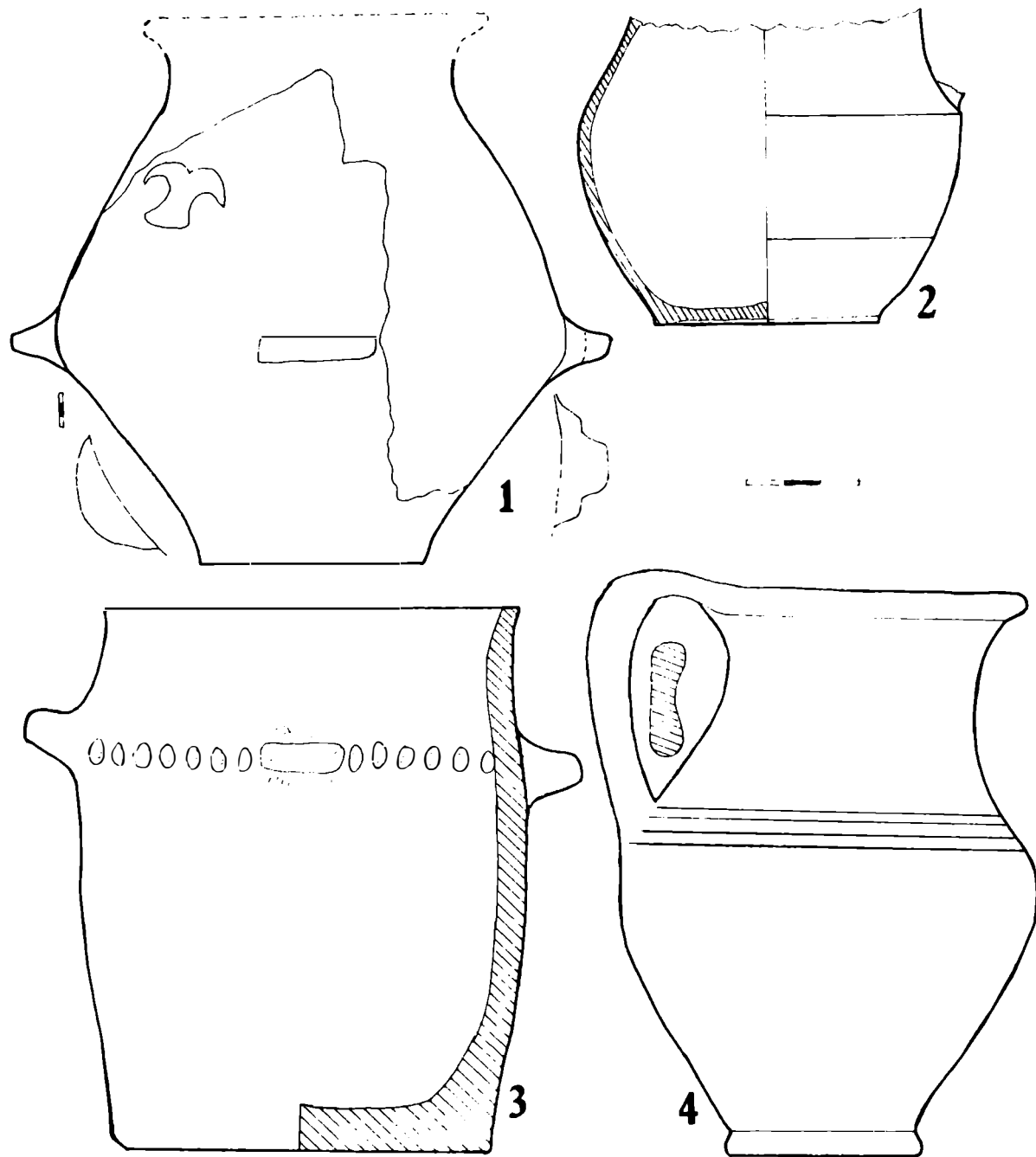

FIG. 6 VASE CERAMICE LUCRATE CU MÎNA (1,3) ȘI LA ROATĂ (2, 4) DESCOPERITE LA VLĂDICEASCA
 FIG. . 6. VASES CÉRAMIQUES TRAVAILLÉS À LA MAIN (1,3) ET À LA TOUR DU POTIER (2,4) DÉCOUVERT À VLĂDICEASCA.

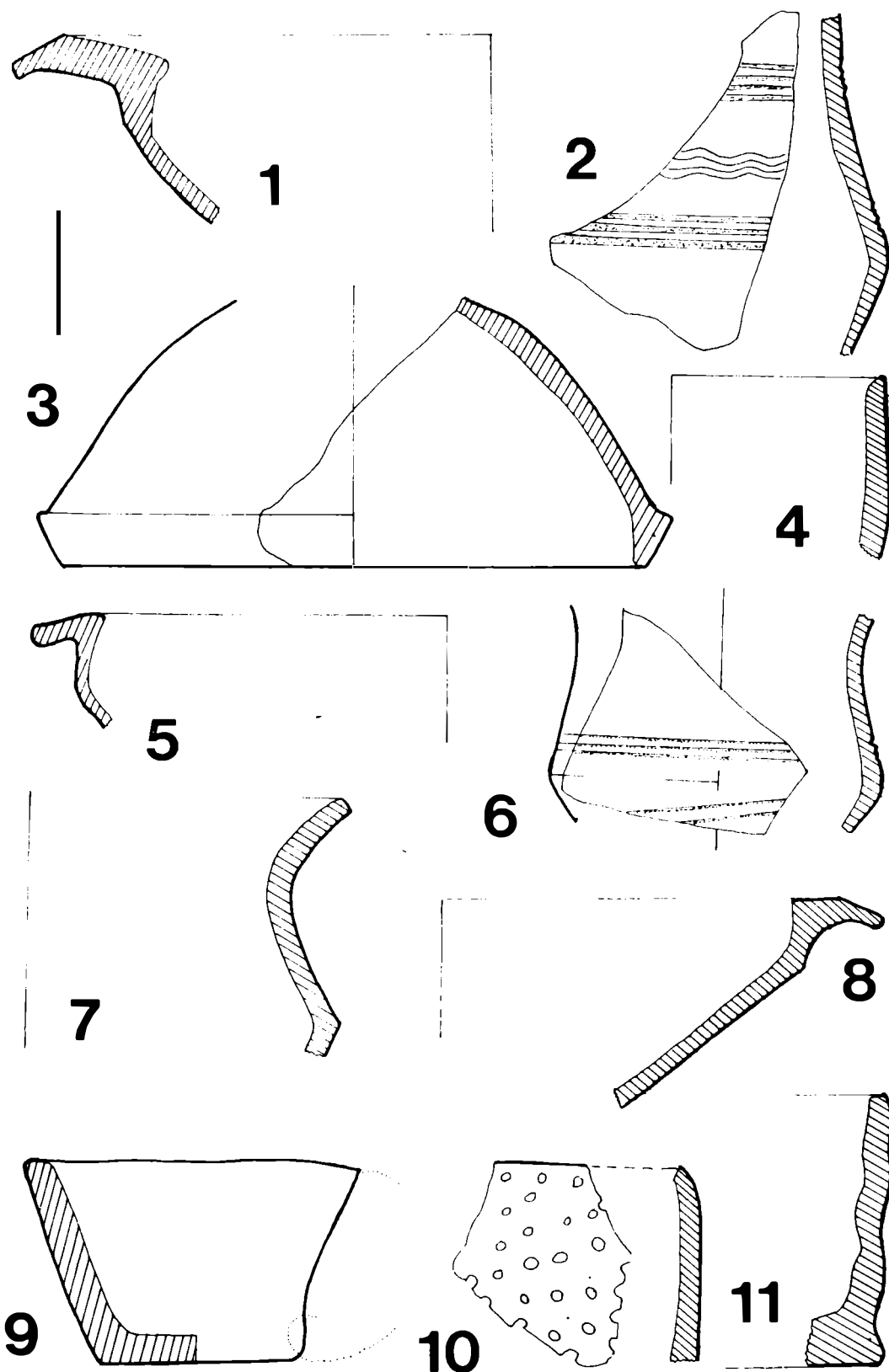

FIG. 7 VASE CERAMICE LUCRATE LA ROATĂ (1-3, 5-8) ȘI CU MÎNA (4, 9-10) DESCOPERITE LA VLĂDICEASCA

FIG. 7. VASES CÉRAMIQUES TRAVAILLÉS À LA TOUR DU POTIER (1-3, 5-8) ET À LA MAIN (4, 9-10) DÉCOUVERTS À VLĂDICEASCA.

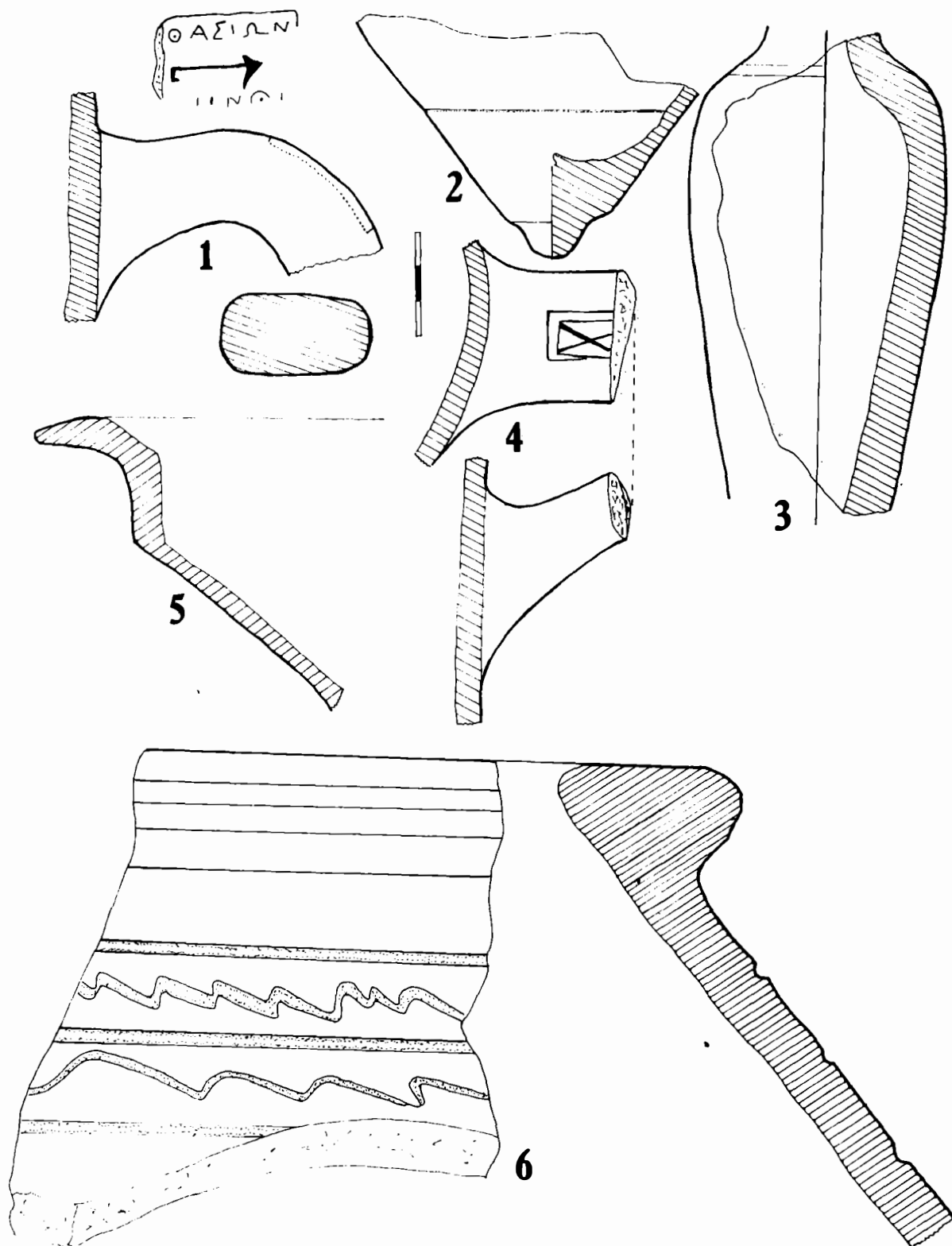

FIG. 8 FRAGMENTE DE VASE DESCOPERITE LA VLĂDICEASCA
FIG. 8. FRAGMENTS DE VASES DÉCOUVERTS À VLĂDICEASCA.